

Roll
No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Serial No. of
G. C. A. B.

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 63]

Total No. of Questions : 63]

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 24

[Total No. of Printed Pages : 24

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **08-M**

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಮರಾಠಿ

Code No. : **08-M** Subject : First Language — MARATHI

ದಿನಾಂಕ : 19. 06. 2012]

[Date : 19. 06. 2012

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 09-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12-45 ರವರೆಗೆ]

[Time : 09-30 A.M. to 12-45 P.M.

ಪರಮಾವಧಿ ಅಂಕಗಳು : 125]

[Max. Marks : 125

FOR OFFICE USE ONLY

Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	
1.		15.		29.		43.		57.		
2.		16.		30.		44.		58.		
3.		17.		31.		45.		59.		
4.		18.		32.		46.		60.		
5.		19.		33.		47.		61.		
6.		20.		34.		48.		62.		
7.		21.		35.		49.		63.		
8.		22.		36.		50.		×		
9.		23.		37.		51.		×		
10.		24.		38.		52.		×		
11.		25.		39.		53.		×		
12.		26.		40.		54.		×		
13.		27.		41.		55.		×		
14.		28.		42.		56.		×		
Total Marks										
Total Marks in words								Grand Total		
1. ✓										
2. ✓						✓			✓	
Signature of Evaluators				Registration No.				Signature of the Deputy Chief		Signature of the Room Invigilator

[Turn over

परीक्षार्थींना सूचना :

- i) ही प्रश्नोत्तर पत्रिका आहे.
- ii) ह्या प्रश्नोत्तर पत्रिकेत 'जोड्या जुळवा' प्रश्नासहित एकूण 63 प्रश्न आहेत.
- iii) वस्तुनिष्ठ व विवरणात्मक प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यासाठी पुस्तिकेमध्येच जागा दिलेली आहे. दिलेल्या जागेमध्येच उत्तरे लिहावीत.
- iv) पेन्सिलीने लिहिलेले उत्तर ग्राह्य धरले जाणार नाही.
- v) ह्या प्रश्नोत्तर पत्रिकेत दिलेले योग्य पर्याय, रिकाम्या जागा भरा आणि जोड्या जुळवा यासारख्या प्रश्नांच्या उत्तरांना खाडाखोड करू नये. तसे केल्यास उत्तर ग्राह्य धरले जाणार नाही.
- vi) प्रश्नोत्तर पत्रिका वाचण्यासाठी 15 मिनिटाची जास्त वेळ दिलेला आहे.

I. पुढील 1 ते 15 पर्यंतच्या प्रश्नांना किंवा अपूर्ण वाक्यांशाना चार पर्याय दिलेले आहेत. त्यापैकी योग्य पर्यायी उत्तर निवडून पूर्ण उत्तर मुळाक्षरासह दिलेल्या जागेत लिहा. 15 × 1 = 15

1) महानुभाव पंथाचे संस्थापक हे होत —

(A) रामदास	(B) म्हाइंभट
(C) ज्ञानेश्वर	(D) श्री चक्रधरस्वामी.

उत्तर : _____

2) पाखर मायेचा वटवृक्ष हा पाठ या पुस्तकातून घेतला आहे —

(A) रातवा	(B) जंगलाच देणं
(C) आभाळाच देणं	(D) सांजवारा.

उत्तर : _____

3) 'पेटंटकार' असे यांना म्हणतात —

(A) न्यूटन	(B) आईनस्टाईन
(C) डॉ० माशेलकर	(D) रॉबर्ट हुक.

उत्तर : _____

4) झेंडे या पक्षाचे होते —

(A) बहुजन समाज पार्टी	(B) रिपब्लिकन पक्ष
(C) काँग्रेस	(D) भारतीय जनता पार्टी.

उत्तर : _____

5) 'हिरा' या पाठात लेखकाने याचे दर्शन घडविले आहे —

(A) बालमैत्रीचे	(B) तरुणपणाचे
(C) वृद्धापकाळाचे	(D) द्वेषाचे.

उत्तर : _____

6) भवनदीतील मगर याला म्हटले आहे —

(A) काम	(B) क्रोध
(C) मद	(D) लोभ.

उत्तर : _____

7) केशवकुमारांचे नांव हे होय —

(A) वि० वा० शिरवाडकर	(B) प्र० के० अत्रे
(C) कृ० के० दामले	(D) य० दि० पेंढारकर.

उत्तर : _____

8) 'महाराष्ट्राचे वाल्मिकी' म्हणून याना म्हटले आहे —

(A) व्यंकटेश माडगूळकर	(B) गं० बा० सरदार
(C) ग० दि० माडगूळकर	(D) जगदीश खेबूडकर.

उत्तर : _____

9) 'दर्याच धन' याला म्हटले आहे —

(A) मीठ	(B) मासे
(C) सोने	(D) होडी.

उत्तर : _____

10) 'संवाद' या कवितेचे हे मूल्य आहे —

(A) निसर्ग प्रेम	(B) श्रमसाफल्य
(C) मानवता	(D) भक्तीभाव.

उत्तर : _____

11) दिक् + अंतर याची संधी अशी होते.

(A) दिकंतर	(B) दिगंतर
(C) दिगअंतर	(D) दिक्अंतर.

उत्तर : _____

12) पंचमीचे प्रत्यय हे आहेत —

(A) चा, ची, चे	(B) ने, शी, ई
(C) ऊन - हून	(D) स, ला, ते.

उत्तर : _____

13) 'पृथ्वी' वृत्ताचे हे गण आहेत —

(A) न, न, म, य, य	(B) त भ ज ज ग ग
(C) ज स ज स य ल ग	(D) य म न स भ ल ग.

उत्तर : _____

14) 'देव आहे असे मानणारा' याला एक शब्द हा आहे —

(A) देवभक्त	(B) आस्तिक
(C) नास्तिक	(D) देवभोळा.

उत्तर : _____

15) हातच्या कांकणाला — म्हण पूर्ण करा.

(A) आरसा कशाला ?	(B) फणी कशाला ?
(C) मेंदी कशाला ?	(D) उजेड कशाला ?

उत्तर : _____

II. रिक्काम्या जागी योग्य शब्द भरा :

5 × 1 = 5

16) वडाच झाड हे यांचे झाड आहे.

उत्तर : _____

17) झेंडयाचे रूपांतर झाले.

उत्तर : _____

18) विडंबन हा काव्यप्रकार या इंग्रजी काव्य प्रकारातून आला आहे.

उत्तर : _____

19) सुश्लोक तैसी आर्या मयूरपंताची.

उत्तर : _____

20) कोळिणीची साडी रंगाची आहे.

उत्तर : _____

III. 21) योग्य जोड्या जुळवा :

5 × 1 = 5

(अ)

(ब)

i) पाखर मायेचा वटवृक्ष

क) फटका

ii) एक गाव एक पाणवठा

ख) भक्ती

iii) संवाद

ग) पर्यावरण रक्षण

iv) माय

घ) आत्मचरित्र

v) पूजावसर

ड) निसर्ग प्रेम

च) अस्पृश्यता निवारण

छ) मातृ प्रेम.

उत्तर : i) _____ ii) _____

iii) _____ iv) _____

v) _____

[Turn over

IV. खालील प्रश्नांची उत्तरे एका वाक्यात लिहा :

10 × 1 = 10

22) लोकहितवादींचे पूर्ण नाव काय ?

उत्तर : _____

23) शारदेच्या आईचे नाव काय ?

उत्तर : _____

24) एखाद्या बाणाप्रमाणे झाडावर प्रवेश करणाऱ्या पक्ष्याचे नाव काय ?

उत्तर : _____

25) हिरा कोणत्या जातीची मुलगी होती ?

उत्तर : _____

26) अभयारण्य म्हणजे काय ?

उत्तर : _____

27) वामन निंबाळकरानी कितव्या अखिल भारतीय दलित साहित्य संमेलनाचे अध्यक्षपद भूषविले ?

उत्तर : _____

28) 'यथार्थ दिपिका' या ग्रंथाचे लेखन कोणी केले ?

उत्तर : _____

29) कर्तरी प्रयोग म्हणजे काय ?

उत्तर : _____

30) आज्ञार्थी वाक्याचे उदाहरण सांगा.

उत्तर : _____

31) 'सूर्य पूर्व दिशेला उगवतो' या वाक्याचा काळ कोणता ?

उत्तर : _____

V. खालील प्रश्नांची तीन-चार वाक्यात उत्तरे लिहा :

15 × 2 = 30

32) पानिपतचे तिसरे युद्ध केंव्हा झाले ? त्यात धारातिर्थी पडलेल्या तीन पेशव्यांची नावे सांगा.

उत्तर : _____

[Turn over

33) ज्या ठिकाणी दारुची दुकाने आहेत तेथील शेजाऱ्याची कोणती अवस्था होते ?

उत्तर : _____

34) आजोबांच्या शौर्याच्या गोष्टी सांगा.

उत्तर : _____

35) शारदेने इंदिरा काकूना कोणती विनवणी केली ?

उत्तर : _____

36) जखमी पांखराला डॉक्टरांच्या आईने कसे बरे केले ?

उत्तर : _____

37) स्वातंत्र्य सैनिकाचे वर्णन नीलभ माणगावेनी कसे केले आहे ?

उत्तर : _____

38) अवचिता परिमळू झुळकल्यावर काय घडले ?

उत्तर : _____

39) पुत्र व कामिनी याना धनाचे साथी असे का म्हटले आहे ?

उत्तर : _____

40) 'ग० दि० माडगूळकर' यांचा परिचय द्या.

उत्तर : _____

41) कोळिणीचे वर्णन कसे केले आहे ?

उत्तर : _____

42) कविच्या डोळ्यात अश्रुंधारा का येत असत ?

उत्तर : _____

43) कवीला माणसाचे अभयारण्य का हवे आहे ?

उत्तर : _____

44) 'तू वनराणी दिसे न भूवनी तुझिया रूपा तुला' या ओळीतील अलंकार ओळखून लक्षण सांगा.

उत्तर : _____

45) 'होणार जो वर तदीय वियोग हा ही' या ओळीचे गण पाडून वृत्त ओळखा.

उत्तर : _____

46) खालील वाक्प्रचाराचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा —

अ) पोटावर पाय देणे

ब) कातर होणे.

उत्तर : अ) _____

उत्तर : ब) _____

VI. खालील प्रश्नांची उत्तरे पाच-सहा वाक्यात लिहा :

10 × 3 = 30

47) आशाराणींच्या घरी मुलांना कशी वागणूक मिळत असे ?

उत्तर : _____

48) 'अपघात' कथेतून लेखिकेने कोणता संदेश दिला आहे ?

उत्तर : _____

49) विपश्यना शिबीरामुळे कैद्यात झालेल्या बदलाचे वर्णन करा.

उत्तर : _____

50) “तुमच्याच आळीत, तुमच्याच भाषेची शाळा सुरु केली तर कसं ?” संदर्भासह स्पष्ट करा.

उत्तर : _____

51) समर्थानी संभाजी राजाना कसे मार्गदर्शन केले ?

उत्तर : _____

52) “ऐसे म्हणुनि यशोदा उखळी दामे स्वभाग्य बांधी ते” संदर्भासह स्पष्ट करा.

उत्तर : _____

53) भारतमाता आपल्याला कोणती विनंती करत आहे ?

उत्तर : _____

54) शबरीने श्रीरामाची पूजा कशी बांधली ?

उत्तर : _____

55) खालील समासांचा विग्रह करुन समास ओळखा.

अ) हारजीत

ब) भ्रष्टाचार

क) सर्वोत्तम.

उत्तर : अ) _____

उत्तर : ब) _____

उत्तर : क) _____

56) कंसातील सूचने प्रमाणे सोडवा.

अ) माता (समानार्थी शब्द द्या)

ब) कृतज्ञ (विरुद्ध अर्थी शब्द द्या)

क) चाळीस मुले (शब्दाची जात ओळखा)

उत्तर : अ) _____

उत्तर : ब) _____

उत्तर : क) _____

VII. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येक सात-आठ वाक्यात लिहा :

4 × 4 = 16

57) चीनच्या भिंतीचे वर्णन तुमच्या शब्दात करा.

उत्तर : _____

[Turn over

58) तत्सम व तद्भव म्हणजे काय ते सांगून प्रत्येकी दोन-दोन उदारहरणे द्या.

उत्तर : _____

59) राजाने वनमालेच्या सौंदर्याचे वर्णन कसे केले आहे ?

उत्तर : _____

60) पुढील कविता पूर्ण करा :

मात्र एकटीचा

.....

.....

..... थांबला कळेना.

उत्तर : _____

61) खालील उतारा वाचून त्या खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

मोहनदास करमचंद गांधी म्हणजेच आमचे राष्ट्रपिता महात्मा गांधी. त्यांनी स्वातंत्र्य मिळविण्यासाठी सत्य, अहिंसा, शांती या तत्वांचा अवलंब केला. खरा भारत पाहायचा असेल तर 'खेड्याकडे चला' असे ते म्हणायचे. त्यांना गरीबाविषयी अत्यंत कळवळा होता. 30 जानेवारी, 1948 रोजी ते प्रार्थनेला जात असताना नथुराम गोडसे नावाच्या इसमाने त्यांना गोळी घातली. 'हरे राम' म्हणत त्यांनी प्राण सोडला. नथुराम गोडसेने त्यांच्या नश्वर देहाचा बळी घेतला, पण आज राज्यकर्ते पदोपदी त्यांच्या तत्वाचा खून करताना दिसतात.

प्रश्न :

i) महात्मा गांधीजींचे पूर्ण नाव काय ?	1
ii) त्यांनी कोणत्या तत्वाचा अवलंब करून स्वातंत्र्य मिळविले ?	1
iii) खरा भारत कोठे पहावयास मिळतो ?	1
iv) त्यांचा मृत्यू कोणत्या दिवशी झाला ?	1

उत्तर : _____

[Turn over

62) एस० एस० एल० सी० नंतर पुढे काय करणार आहात ते वडिलाना पत्राने कळवा.

5

किंवा

तुम्ही एस० एस० एल० सी० उत्तीर्ण झाला आहात. पुढील शिक्षणाकरिता मुख्याध्यापकाना शाळा सोडल्याचा दाखला मागणी करणारा अर्ज लिहा.

उत्तर : _____

63) पुढील पैकी एका विषयावर थोडक्यात निबंध लिहा :

1 × 5 = 5

- i) राष्ट्रीय एकात्मता
- ii) मी पाहिलेला अपघात
- iii) झाडे लावा झाडे जगवा.

उत्तर : _____

[Turn over

